

ПРОБЛЕМА СТИХІЙНИХ МАСОВИХ СПЛЕСКІВ НАСИЛЬСТВА

Стихійна поведінка найчастіше є масовою реакцією людей на політичну кризу і нестабільність. Емоції людей, що знаходяться в масі, поширюються за своїми власними законами: це багаторазове посилення емоцій під впливом навіювання. Найбільш характерними є різного роду екстремістські, націоналістичні рухи, яким властиве прагнення впливати на несвідому, ірраціональну мотивацію учасників політичного процесу. Стихійність, як правило вміло використовується політичними лідерами, що сприяє згуртуванню людей навколо них. У даному контексті насамперед варто виділити феномен натовпу і закономірності його прояву.

Натовп – різновид соціального організму. Дослідники підкреслюють, що у натовпі людина відчуває себе анонімом, що підштовхує його до дій більш ризикованих та безвідповідальних. Ці дії можуть бути як героїчними, так і проявлятися у формі насильства, вандалізм або хуліганства. Нерідко стихійні дії підігріваються такими факторами, як алкоголь і наркотики, що призводить до додаткових ефектів. Завжди знаходяться політичні сили, готові застосувати стихійну активність натовпу у вигідних для себе цілях. Такий прийом найчастіше використовують анархістські, екстремістські, право-і ліворадикальні, а також ультра націоналістичні рухи і партії, для яких характерне прагнення впливати на несвідому, інстинктивну мотивацію учасників політичного процесу.

Особливою ситуацією є ситуація паніки. Паніка виникає в масі людей як певний емоційний стан, що є наслідком або дефіциту інформації про яку-небудь новину, або надлишку цієї інформації.

Проблема місця та ролі насильства у світі завжди привертала увагу дослідників. Можна виділити дві основні сфери прояву насильства у суспільстві. Одна із них – взаємостосунки різних етносоціальних спільностей: племен, народів, держав; інша – взаємини в середині тієї чи іншої соціально-політичної структури.

Своєрідною кульмінацією насильства у військовій конфронтації між народами були перша й друга світові війни, що в масштабах залучення сил та за руйнівними наслідками не мали аналогів в історії всього людства.

Спільнота досить чутко реагувала на різного роду прояви насильства. Спектр його розуміння та пояснення у кожному епоху був досить широким та різноманітним. Колосальними сплесками насильства у його внутрішній спрямованості, яка проявилася у різних модифікаціях репресивного терору, з'явилися такі феномени у світі, як нацизм у Німеччині й сталінізм у Радянському Союзі.

Підсумовуючи можна зауважити, що стихійні масові сплески насильства призводять до самознищення людства.

Науковий керівник: Гриценко Н.І., ст. викладач